

TOIMITTAJALTA

Huomattavina tapahtumina viime viikkojen teosofisessa maailmassa on pidettävä erään kirjan ilmestyminen ja erään liiton perustaminen.

Kirja, jota ajattelen, on Lontoossa ilmestynyt *The Mahatma letters to A. P. Sinnett from the Mahatmas M. and K. H., transcribed and compiled by A. T. Barker* (London, T. Fisher Unwin, Ltd.)

Muutama vuosi sitten Teosofisen Seuran varapresidentti C. Jinarajadasa julkaisi pienen kokoelman mestarikirjeitä, joita alkuperäisinä tai kopioina säilytetään Adyarissa. Kirjan nimenä oli *Letters from the Masters of the Wisdom* (Kirjeitä Viisauden Mestareilta) ja se sisälsi 40 kirjettä 124 pienikokoisella, harvaanpainetulla sivulla. Viime vuoden lopulla sama tekijä julkaisi toisen suuremman kokoelman mestarikirjeitä tai parhaasta päästä Mestarein vastauksia Mr. Sinnetin ja Mr. Hume'n kysymyksiin, jolle kokoelmalle hän oli antanut nimen *The early teachings of the Masters 1881-1883* (Mestarein alkuperäiset opetukset vuosina 1881-1883). Tämä kirja käsittää 270 sivua samaa 8:vo kokoa kuin edellinen.

Kuinka toisenlainen on Mr. Barkerin julkaisema teos! Se käsittää 492 tiheään painettua sivua suurta kokoa. Siinä on julkaistu alkuperäisessä kokonaisuudessaan kaikki Mestari M:n ja Mestari K. H:n kirjeet Mr. Sinnettille.

Niille, jotka mahdollisesti eivät ymmärrä, mistä on kysymys, tahdon selittää, että englantilainen sanomalehdentoimittaja Indiassa, A. P. Sinnett, se oli, jonka kirjat *Occult World* (Salattu maailma) ja *Esoteric Buddhism* (Esoteerinen buddhanoppi) varsinaisesti tekivät teosofisen liikkeen ja teosofisen maailmankatsomuksen tunnetuksi Euroopassa. Hänen hyvä karmansa oli suonut hänen – madame Blavatskyn välityksellä – joutua kirjevaihtoon teosofisen liikkeen kahden adepti-perustajan kanssa; kolmen vuoden aikana (1881-1883) varsinkin Mestari Kuthuumi kirjoitti Sinnettille pitkiä, sisältörikkaita kirjeitä, vastaten Sinnetin moniin kysymyksiin, selittäen okkultisen maailmankatsomuksen yksityiskohtia, missä suinkin luvallista, neuvoen Sinnettä personallisissa asioissa y. m. Mestarikirjeiden perusteella Mr. Sinnett osasi edellämämainituissa teoksissaan tehdä selkoa siitä adeptien tieteestä ja filosofiasta, jota hän – ehkä vähemmin onnistuneella nimellä – nimitti „esoteeriseksi buddhanopiksi“. Mestarit näet puhuivat aina mitä suurimmalla kunnioituksella ja rakkaudella

Gautama Buddhasta, pitäen häntä jonkinlaisena veljeskuntansa suojelusherrana ja auktoriteettina sekä itseään hänen seuraajinaan, jonka tähden Sinnetin mielestä heidän oppiaankin saattoi pitää jonkinlaisena buddhanoppina. Tämän kohtalokkaan erehdyksen madame Blavatsky oikaisi m. m. Salaisessa Opissaan, selittäen, että aikain viisaus ei ollut Buddhan enemmän kun kenenkään muunkaan oppia, vaan ihmiskunnan alkuperäinen jumalallinen ilmoitus, jota Salainen Veljeskunta aikakausten vieressä oli säilyttänyt, todennut oikeaksi, täydentänyt ja lisännyt uusilla havainnoilla ja tukimuksilla. Sinnetin kirjan nimi olisi pitänyt kirjoittaa yhdellä eikä kahdella *d*llä; silloin se olisi vastannut tarkoitustaan, sillä *Esoteric Buddhism* olisi merkinnyt „esoteerinen viisausoppi“. Liikanainen *d* sai kuitenkin aikaan, että länsimailla alusta pitäen buddhan usko ja teosofia sekoitettiin yhteen.

Kirjoissaan Mr. Sinnett julkaisi vain otteita mestarikirjeistä. Kuitenkin oli jokaiselle selvä, että teosofinen liike oli astunut uuteen aikajaksoon. Sen alku oli New Yorkissa 70-luvulla. Okkultinen sanoma maailmalle pukeutui silloin siihen niin sanoaksemme enemmän länsimaalaiseen eli rosenkreutsilaiseen muotoon, jota madame Blavatskyn ensimmäinen suurteos *Isis Unveiled* edusti. Silloin ei vielä puhuttu selvästi ihmisen seitsemästä periaatteesta ja maailman monista tasoista eikä niin ollen liioin jälleensyntymisestä. Mutta nyt oli 80-luvulla uusi vaihe alkanut, kun madame Blavatsky ja eversti Olcott olivat muuttaneet Indiaan. Mr. Sinnettissä y. m. – alussa m. m. eräässä vaikutusvaltaisessa englantilaisessa virkamiehessä Mr. A. O. Hume'ssä – he löysivät ystäviä ja asianharrastajia, jotka länsimaalaisen tietosivistyksen saaneina osasivat tehdä asian ytimeen käyviä kysymyksiä tutustuttuaan salatieteen opetuksiin maailman synnystä ja kehityksestä, ihmisen alkuperästä ja evolutsiosta, karmasta, jälleensyntymisestä, kuolemanjälkeisestä elämästä j. n. e. Madame Blavatsky vastaili kysymyksiin kykynsä mukaan, mutta turvautui usein myös Mestariinsa, kunnes järjestettiin niin, että Mr. Sinnett (ja Mr. Hume) sai tehdä kysymyksensä kirjallisesti suoraan Mestarille, jolloin madame Blavatsky alussa toimi kirjevaihdon välittäjänä, mutta myöhemmin toinen tai toinen hindulainen tsheela eli hyväksytty Mestarin opetuslapsi.

Täten syntyi tuo huomattava ja maailmankirjallisuudessa ainutlaatuinen mestarikirjekokoelma, joka nyt on painosta julkaistu. 80-luvun alussa oli Teosofinen Seura Mr. Sinnetin y. m. personassa välittömässä, objektiivisessä yhteydessä adeptimaailman kanssa. Onhan

myöhemminkin ollut teosofeja, jotka ovat väittäneet olevansa yhteydessä Mestarein kanssa; mutta vaikka meillä ei ole mitään syytä epäillä heidän sanojaan, ei tämä yhteys kuitenkaan ole ollut muuta kuin subjektiivinen. Tieteellisesti pätevää objektiivista todistusta on tuskin ollut tarjolla madame Blavatskyn kuoleman jälkeen. Sitä suurempaa huomiota ansaitsevat nuo Mestarien kirjeet. Ne muodostavat epäämättömän historiallisen todistuksen siitä, että Teosofinen Seura alkuaikoinaan oli tekemisissä jokenkuiden salaperäisten olentojen kanssa.

On tietysti ennen koeteltu väittää, että madame Blavatsky oli „keksinyt“ Mestarit ja kirjoittanut itse heidän kirjeensä. Olihan hän siksi kyvykäs ja salaperäinen olento, että hän kukaties siihenkin olisi pystynyt. Suuri vaikeus tämän otaksuman tiellä oli vain se, että kirjeet usein saapuivat madame Blavatskyn ollessa satojen peninkulmien päässä, saapuivat joko „yliluonnollisella“ tavalla (esim. ilmasta pudoten) tai postitse paikasta, jossa H. P. B. ei ollut. Epäilijät kuitenkin mumisivat jotain rikostovereista j. n. e. Ja kun ei kirjeistä ollut julkaistuna muuta kuin otteita, oli hatara vedota niidenkään omaan sisäiseen todistusvoimaan.

Nämä vaikeudet ovat nyt voitettut. Alkuperäiset mestarikirjeet on typistymättöminä julkaistu painosta ja jokainen asianharrastaja on tilaisuudessa tutustumaan niihin.

Mikä on hänen vilpiton, luonnollinen ja väärentämätön arvostelunsa? Vaikken tietenkään saata puhua muusta kuin omasta vaikutelmastani, uskon, että se olisi jotakuinkin yleinen. Tämä vaikutelmani on seuraava:

Mestarikirjeet on kirjoittanut kaksi luonteeltaan aivan erilaista ihmistä. Toinen, M., on hallitsija- ja kasvattajaluonne, toinen, K. H., on opettaja. M. kirjoittaa lyhyesti, K. H. selittää omantunnon tarkasti ja laajalti. M:n kirjeitä on vain harvoja, jota vastoin K. H:n kirjeet täyttävät kokonaisen niteen, ollen usein pienen kirjan kokoisia.

Kirjeiden sisäinen todistusvoima on siinä, että ne silminnähtävästi ovat elävien ihmisten kirjoittamia. Joka riviltä huokuu elävä, nerokas, jalo, viisas personallisuus. Mikä ylevä rauhallisuus K. H:n sanoissa ja opetuksissa, mikä tahdon voima, mikä älyn terävyys M:n ytimekkäissä lauseissa! Ja ennen kaikkea: mitä hämmästyttäviä tietoja ne antavat meille Mestareiden jokapäiväisestä elämästä, työstä ja tavoista!

Niin „jännittävää“ kirjaa en ole pitkiin, pitkiin aikoihin lukenut.

Mahdotonta on, että madame Blavatsky tai kukaan muu kirjailija olisi mestarikirjeitä sepittänyt, vieläpä sepittänyt petollisessa mielessä. Paljas

ajatus on inhottava ja hävettävä. Kaikille epäilijöille sanon: lukekaa kirjeet semmoisina kuin ne on julkaistu Mr. A. T. Barkerin toimesta.

*

Toinen huomattava teosofinen tapahtuma on erään liiton perustaminen. Siitä kerron parhaiten liiton sihteerin sanoilla, jonka kirje *Occult Review*'n toimittajalle on julkaistu mainitun aikakauslehden helmikuun numerossa tänä vuonna. Sihteerä, Mrs. Iona Davey kirjoittaa:

„Arvoisa toimittaja. Monet lukijoistanne kuulevat epäilemättä mielenkiinnolla, että Lontoossa on äskettäin pantu alulle uusi liike madame H. P. Blavatskyn muiston ja elämäntyön ylläpitämiseksi ja jatkamiseksi; liikkeen nimenä on *The Blavatsky Association* (Blavatsky-yhtymä eli liitto).

Minun ei tarvitse tässä kosketella Teosofisen Seuran onnetonta tilaa, joka on antanut aiheen tälle uudelle liikkeelle ja toisille samankaltaisille muualla maailmassa. Kuinka kauas Seura on poikennut perustajiensa alkuperäisistä opeista ja ihanteista, on nyttemmin jokseenkin yleisesti tunnettu. Itse sana *teosofia* on tullut liitettyksi niin paljoon semmoiseen, mikä on sen alkuperäisen merkityksen ja tarkoituksen suoranaista vastakohtana, että näyttää välttämättömältä luopua tuon sanan käytöstä kyseessä olevan liikkeen yhteydessä. Näissä olosuhteissa on Blavatsky-liitto perustettu yksinomaan alkuperäisten opetusten ja ihanteiden käsittelyä varten. Liittoon kuuluvat joukko H. P. Blavatskyn alkuperäisiä oppilaita ja työtovereita sekä monet Teosofisen Seuran entiset jäsenet, joiden on ollut pakko erota siitä edellämämainituista syistä. Tämä on takeena siitä, että Liitto on oleva hyvän johdon alaisena ja että sen perussäännöistä poistetaan mikäli mahdollista kaikki, minkä kokemus on osoittanut ristiriitaisuuksien aiheuttajaksi. Ei esim. tule olemaan mitään presidenttiä, johtokunnan muodostavat vain sihteeri, rahastonhoitaja ja viiden neuvosto. On hyväksytty muutamia yksinkertaisia sääntöjä. Ei ole määrättyä jäsenmaksua, Liitto riippuu toimintansa puolesta vapaaehtoisista jäsenmaksuista ja avustuksista. Päämajan paikka on 22, Craven Hill, Bayswater, ja melkoinen haku- ja lainakirjasto on jo olemassa.

Liitto paheksuu, ettei se voi vastaanottaa jäsenikseen Teosofisen Seuran jäseniä, niin kauan kuin nämä edelleen pysyvät mainitun seuran jäseninä; koska ensinnäkin täytyy otaksua näiden jo saavan mitä haluavat, ja koska toiseksi heidän jäseniksiotonsa mahdollisesti olisi omiaan aikaansaamaan

häiriötä. Luonnollisesti tämä ei pidä paikkaansa jokaisen T. S:n jäsenen suhteen, mutta mahdotonta on tehdä eroa yksityistapauksissa.

Aikaa myöten harrastus H. P. Blavatskyn teoksiin on yhä kasvamassa ja niiden kysyntä lisääntyy; Liitto on koettava tyydyttää tätä kysyntää ja antaa apua kaikin mahdollisin tavoin *Guptaa Vidjaa*'n tutkijoille, sen Aikain Viisauden, jonka lahjakas esittäjä tämä huomattava nainen oli. Kunnioittaen teidän Iona Davey.”

Jotakin tämänkaltaista saattoi odottaa Englannissakin. Amerikassa on *Back to Blavatsky*-liike, Australiassa *Loyalty League* ja nyt Englannissa *Blavatsky Assosiation*. Ajan merkkejä kaikki, niinkuin Suomessa *Ruusu-Risti*.

Mutta Ruusu-Ristissä emme ole huomanneet mitään haittaa koituvan siitä, että ovet ovat vapaasti auki Teosofisenkin Seuran jäsenille. Päinvastoin tuntuu meistä, että T. S:n teosofit ovat luonnollisimpia ystäviämme.

*

Tuonen puolelle on siirtynyt kaksi miestä, jotka ovat piirtäneet nimensä syvälle aikamme poliittisen historian muistitauluun: Wilson ja Lenin. Molemmat olivat haaveilijoita, idealisteja, joille kohtalo tarjosi suurenmoisia tilaisuuksia unelmien toteuttamiseksi, mutta molemmat epäonnistuivat, kun aate oli muutettava todellisuudeksi, – ja ken tämän maan päällä semmoisessa tapauksessa onnistuisi?

Wilsonin unelma oli maailman rauha, Leninin onnellinen yhteiskunta. Wilsonin näyssä kansat luopuivat aseistaan ja ratkaisivat ristiriitansa järjenteitä, Lenin haaveili yhteiskunnasta, joka isällisesti piti huolta jokaisesta jäsenestään.

Kun Wilson sodan uuvuttamalle maailmalle kertoi rauhanohjelmastaan ja sen neljästätoista pykalästä, ihastuivat ihmiset ikihyviksi ja Saksan kansa liittolaisineen uskoi, että Amerikan mahtava presidentti oli mies, joka kykeni ajamaan ohjelmansa läpi. Wilson itse uskoi, ja hirmuinen oli hänen pettymyksensä, kun hän huomasi, että hänen liittolaisensa, joita hän sodassa oli auttanut, – Ranska ja Englanti etunenässä, – eivät vähääkään välittäneet hänen jalosta ohjelmastaan, vaan tekivät hänestä narrin historian tuomioistuimen edessä. Hän sai silloin kuoliniskun sydämeensä eikä noussut enää henkiseltä tautivuoteeltaan. Antakoon kuolon uni hänelle nyt uutta voimaa, jotta hän monta vertaa

suuremmalla tarmolla, lujuudella ja päättäväisyydellä kykenee maailmaa uhmaamaan, seisomaan aatteensa puolesta yksin ja vaikkapa omin voimin voittamaan, kun hän ensi kerralla uudestaan saa koettaa, missä määrin kansat ja valtiot ovat johdettavissa valistuksen tielle.

Kun Lenin kevätkesällä 1917 julisti Venäjän hurmaantuneelle kansalle, että vapauden päivä oli koittanut, onnen ja rauhan päivä, jolloin miekat taottaisiin auroiksi ja maa tulisi kansan omaksi, silloin ihmisystävä kysyi itseltään ihmetellen, oliko vihdoin poliittisesti vaikutusvaltaisten ihmisten piiriin ilmestynyt henkevä ja kaukonäköinen suursielu? Oliko vihdoin nouseva hallitus, joka luopuisi ahneudesta, vallanhalusta, häikäilemättömyydestä ja väärin keinojen käyttämisestä?

Uskon mielelläni, että Lenin oli vilpittömän idealismissaan, vaikka kammolla muistelen sitä venäläistä, joka samalla kun hän sanoi olevansa Leninin ihailija ja kommunisti vakuutti, että kaikki puhe aseista luopumisesta oli Leninin puolelta paljasta diplomatiaa ilman syvempää tarkoitusta: „hän houkutteli noilla lapsellisuuksilla joukot puolelleen.“ Eiköhän pikemmin Leninin sieluntuska ollut suuri, kun elämän realiteetit nousivat hänen eteensä ja hän luuli huomaavansa, ettei joukkoja voinut hallita ilman väkivaltaa ja lain kovuutta?

Lenin oli luonteeltaan paljon lujempi kuin Wilson – hän oli ulkonaisesti kärsinyt paljon enemmän elämänsä varrella. Kun hän nyt huomasi joutuneensa umpikujaan, ei hän masentunut eikä peräytynyt kuten Wilson: hän luopui mieluummin unelmastaan tai paremmin sanoen unelmansa hengestä ja elämästä saadakseen sitä toteuttaa edes muodollisesti ja näennäisesti. Hän jatkoi siis häikäilemättä kansansa onnellistuttamista, antaen tarkistetussa ohjelmassaan sijaa väkivallan kaikille vanhoille muodoille. Missä määrin hänen onnistui luoda onnea Venäjän kovia kokeneelle kansalle, siitä tuomitkoon Venäjän kansa itse.

Molemmat poliittiset merkkihenkilöt ovat nyt astuneet kuoleman valtakuntaan puhdistuakseen vioistaan ja erehdyksistään sekä kehittääkseen ja toteuttaakseen taivaassa unelmiensa todellista inhimillistä sisältöä. Kun heidän henkiminänsä palaavat maan päälle, seisoo karman enkeli kummankin syntymän ovella, tarjoten palkkaa ja vaatien sovitusta.

*

Lehdissä kierteli äskettäin uutinen, että Indian suuri kansallisauttaja Gandhi on vapautettu vankilasta sairauden takia.

Olen vastikään pitänyt useampia esitelmiä tästä merkillisestä miehestä. Hän on niitä harvoja poliittisia toimihenkilöitä, jotka järkähtämättä koettavat kulkea Mestarien jälkiä, joiden poliittinen ohjelma kieltää kaiken väkivallan ja jotka mieluummin itse kärsivät mitä tahansa, kuin että hetkeksikään poistuisivat totuuden ja rakkauden kaidalta tieltä. Gandhin elämäntyö on suurenmoinen, jopa satumainen, sekä sen 20 vuoden aikana, jolloin hän etelä-Afrikassa taisteli indialaisten siirtolaisten oikeuden ja vapauden puolesta (1893-1914), että maailmansodan aikana ja jälkeen, jolloin hän ensin luottaen Englannin hyvään tahtoon ja lupauksiin myötävaikutti siihen, että India tehokkaasti auttoi Englantia maailmansodassa, ja sitten rauhan tultua vähitellen käänsi selkänsä Englannille, kun kaikki tämän lupaukset Indian itsehallinnosta osoittautuivat petollisiksi suunpuheiksi. Gandhi nosti Indian jonkinlaiseen suurlakkoon, kapinaan, jonka tarkoitus oli olla aseeton ja joka sitä olikin, jos kohta vastoin Gandhin tahtoa mellakoita syntyi siellä ja täällä. Mutta kristillinen Englanti ei välittänyt Indian kansan vetoamisesta sen oikeudentuntoon, kristillinen Englanti ei välittänyt Gandhin siveellisestä suuruudesta, – se vangitsi hänet, joka oli aseettoman kapinan sielu.

Niin aina käy maan päällä Jumalan sankarein ja Mestarein lähettiläin, kun he yrittävät jotakin ihmisten hyväksi. Liian surullista on kuitenkin todeta, että Teosofinen Seura lakkasi hyväksymästä ja ymmärtämästä Gandhia, kun hän kehotti kansansa tekemään itsensä taloudellisesti riippumattomaksi Englannista (n. s. non-cooperation). Mutta Gandhi seuraa vuorisääränsä käytännössä ja T. S. osoitti jo maailmansodan aikana, ettei se usko Jeesuksen Kristuksen rakkaudenoppiin.

*

Kun ihmiset tulevat luokseni ja valittavat taloudellisia vaikeuksiaan, en osaa heitä pätevästi lohduttaa. He tietävät yhtä hyvin kuin minäkin, että taloudellinen tilanne on kaikkialla huono maailmansodan suuren murhenäytelmän jälkeen. Semmoinen on nykyään ihmiskunnan yhteinen karma. Ja tietysti meitä rauhallisia ihmisiä, jotka emme ikinä ole sotaa edes ajatuksissamme hyväksyneet, jonkun verran harmittaa, että saamme maksaa toisten – yltiöpäiden – hulluja tekoja, – mutta niinhän aina on. Lapset tappelevat, äiti saa sitoja haavat ja ommella napit ja takit. Minkä ihmiskunta sille tekee, ettei se vielä ole viisastunut?

Nykyiset veroitukset tuntuvat kuitenkin ylen järjettömiltä. Ihmisiltä riistetään heidän viimeiset säästönsä – ja onnelliset vielä ne, jotka ovat voineet veroja varten jotakin säästää! Monet, monet ovat pakotetut lainoja tekemään voidakseen suorittaa vuotuisia avustuksiaan valtiolle ja yhteiskunnalle. Ja tämä ei voi olla tervettä elämää. Mikään valtio ei hyödy siitä, että kansa köyhtyy ja sortuu, katkeroituu ja napisee.

Missä on se valtiomies, joka uskaltaa katsoa totuutta silmiin ja pelkäämättä sanoa sen julki? Missä on se nerokas ja voimakas politikoitsija, joka osaa avata ihmisten silmät ja saada naurajat puolelleen? Missä ovat ne valtiopäivät, jotka osaavat kumota onnistumattomia lakeja ja luoda parempia?

Nämä kysymykset esitän kuin leikillä, niin täynnä paatosta kuin ovatkin. Sillä ei suinkaan tätä ihmiskuntaa ole järjen avulla autettavissa? Kaikki mikä tapahtuu, tapahtuu kuin pakosta – sanottakoonpa vaikka olojen pakosta. Ei yksilö käännä ajan ratasta. Kärsimykset ja kokemukset ne aikaa myöten vaikuttavat kansan tajuntaan, ja vasta silloin, kun kaikupohja on valmis, kuuluu yksilön ääni. Silloin yksilö puhuu julki, mitä yleisön sydämessä jo liikkuu.

*

Mitä sanotte, arvoisat lukijat, Ruusu-Ristin nykyisestä kansilehdestä? Miellyttääkö se teitä vai oliko entinen parempi?

Kirjoittakaa toimitukselle kirjeitä – tästä asiasta ja toisista. Julkaisen mielelläni „toimitukselle tulleita kirjeitä“, joissa kosketellaan kysymyksiä, jotka voivat kaikkia lukijoita huvittaa tai hyödyttää.

Tunnen olevani teitä lähellä, rakkaat lukijat ja soisin, että Ruusu-Risti olisi kultainen rakkauden side meidän kaikkien välillä.

(Ruusu-Risti 1924 No 2, Helmikuu, s. 42-51)